

Tárgytematika

Félév:	2014/15/1
Tárgynév:	Differenciálás az egyes fejlődési-fejlesztési területeken I.
Tárgykód:	ALFDPA2081
Felelős szervezet neve:	Pedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA15
Tárgyfelelős neve:	Benyák Anikó Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	20/0/0

Oktatás célja:

megismertetni a hallgatókkal a kiemelt figyelmet igénylő tanulók bizonyos körének problematikáját, valamint bemutatni a tanulók megismerésének pszichológiai és pedagógiai módszereit, eszközeit, megteremtve – a kompetenciahatárok figyelembe vételével - az alkalmazás lehetőségét.

Tantárgy tartalma:

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek bizonyos köre. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók. A veszélyeztetettség értelmezése. A hátrányos helyzetű gyermekek iskolai problémái. A segítségnyújtásban kompetens szakemberek és intézmények, a segítségnyújtás lehetőségei. Az állami gondoskodásban élő gyermekek viselkedésének, lelki fejlődésének általános sajátosságai. Fejlesztő pedagógia a lakásotthonokban.

A különleges bánásmódok igénylők bizonyos köre I. (a kiemelten tehetséges gyermekek). A tehetség fogalma. Tehetségmodellek (Renzulli, Mönks, Czeizel). A tehetség feltárásának és gondozásának-fejlesztésének kérdésköre. A tanulási zavarral küzdő tehetséges gyermekek.

A különleges bánásmódot igénylők bizonyos köre II. (sajátos nevelési igényű tanulók bizonyos köre, tanulási-, beilleszkedési-, magatartási nehézséggel küzdők). A hiperaktivitás tünetei, típusai, a tünetek kialakulásában szerepet játszó tényezők, a tünet - kialakulás magyarázó elméletei. Terápiás lehetőségek. Hiperaktív gyermekek az iskolában.

A pszichometria alapkérdései. A pszichológiai tesztek típusai, alkalmazási lehetőségei. A mentális képességek vizsgálata, az intelligenciatesztek típusai. Az anamnézis. Funkciópróbák, neuropszichológiai eljárások, tünetbecslő skálák.

Digitális kultúra, kultúraváltás. A digitális bennszülöttek sajátosságai, képességprofilja.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A félév vizsgajeggyel zárul. A vizsga jellege: írásbeli. A jegy megszerzésének feltétele egy 4-8 éves gyermek min. 3 szempont szerinti vizsgálata (dokumentumelemzés és / vagy anamnézis, megfigyelés, interjú az anyával és /vagy a pedagógussal, rajzvizsgálat, funkciópróbák). A vizsgálat előkészítése a konzultáción történik. A

Tárgytematika

Félév:	2014/15/1
Tárgynév:	Differenciálás az egyes fejlődési-fejlesztési területeken I.
Tárgykód:	ALFDPA2081
Felelős szervezet neve:	Pedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA15
Tárgyfelelős neve:	Benyák Anikó Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	20/0/0

Számonkérési és értékelési rendszere:

vizsgálati eredményekről beadandó dolgozatot kell készíteni, melynek leadási határideje: 2014. november 14. A vizsgajegyek a Neptun-rendszerben meghirdetett írásbeli vizsgaidőpontokra való feljelentkezés nyomán kerülnek bejegyzésre.

Kötelező irodalom:

- Kósáné Ormai Vera** (1989): Beilleszkedési nehézségek és iskola. Tankönyvkiadó, Budapest. 13-33.
- Nuszplné Vágvölgyi Ágnes** (2011): A hátrányos helyzetű gyermekek mint különösen veszélyeztetettek csoportja. Fejlesztő Pedagógia, 3. 42-46.
- Katonáné Pehr Erika – Herczog Mária** (szerk. 2011): A gyermekvédelem nagy kézikönyve. Complex Kiadó, Budapest. 86-93.
- Kálmánchey Márta** (2008): ...Nevelőszülős gyerekek” leggyakoribb iskolai nehézségeinek pszichológiai elemzése. Család, Gyermek, Ifjúság, 6. 7-11.
- Major Zsolt Balázs, Mészáros Katalin** (2007): ...Fotel vagy karfa”. Gyakorlat- és eszközközpontú nevelés – módszertani kézikönyv gyermekvédelemben, gyerek-és lakásotthonokban dolgozók számára. ...FORRÁS CLUB Tudományos Informatikai és Média Fórum” Közhasznú Egyesület, Szeged. 1. Elméleti háttér 21-30.
- Bábosik I., Borosán L., Hunyady Gy.né, M. Nádasi M., Schaffhauser F.** (szerk. 2011): Pedagógia az iskolában. A szociális életképesség megalapozása. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 196-200. A gyermekvédelem társadalmi és egyéni funkciója. Családsegítő szolgálat.
- Béres A. I.** (2007): Új elemek a lakásotthoni fejlesztő pedagógiában. Fejlesztő Pedagógia, 5. 53-56.
- Béres A. I.** (2006): Fejlesztő pedagógia a lakásotthonban. Fejlesztő Pedagógia, 5. 23-27.
- L. Ritók N.** (2012): A ...szociális iskola” modelljének adaptációs segédanyaga. Az Igazgyöngy Alapítvány esélyteremtő munkájának összegzése ...A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatását segítő, modellértékű iskolai és iskolához kapcsolódó innovatív programok támogatására” kiírt ISK-HALO-11-0037 azonosító számú, Esélyteremtés az oktatáson át – című projekt keretében. *elektronikusan elküldésre kerül*

Schaffhauser Franz (2011): Tehetséggondozás és tehetségfejlesztés. In: Bábosik I., Borosán L., Hunyady Gy.né, M. Nádasi M., Schaffhauser F. (szerk.): Pedagógia az iskolában. A szociális életképesség megalapozása.

Tárgytematika

Félév:	2014/15/1
Tárgynév:	Differenciálás az egyes fejlődési-fejlesztési területeken I.
Tárgykód:	ALFDPA2081
Felelős szervezet neve:	Pedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA15
Tárgyfelelős neve:	Benyák Anikó Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	20/0/0

Kötelező irodalom:

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 107-140.

Gyarmathy Éva (2001): A tehetséges és tanulási zavarral küzdő kiemelkedő képességű gyerekek. In: Fehér I. (szerk.): Pedagógia és pszichológia szöveggyűjtemény. Comenius Bt., Pécs. 345-360.

Fodorné Földi Rita(2005): A hiperaktivitás organikus és lelki háttere. Comenius Bt., Pécs. 10-27, 217-224.

Benyák Anikó (2005): A hiperaktivitás háttértényezőinek vizsgálata, különös tekintettel a korai szociális deprivációra, ill. a korai szeparációs élményekre. *Alkalmazott Pszichológia*, 4. 124-140. *elektronikusan elküldésre kerül*

Benyák Anikó (2007): A hiperaktivitás háttértényezőinek vizsgálata alsó tagozatos tanulóknál. Doktori (PhD) értekezés tézisei. Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar, Debrecen. *(elektronikusan elküldésre kerül)*

Rózsa Sándor, Nagybányai Nagy Olivér, Oláh Attila (szerk. 2006): A pszichológiai mérés alapjai. Bölcsész Konzorcium. 25-52, 183-199, 272-274. *elektronikusan elküldésre kerül*

Kuncz E., Mészáros A., Mlinkó R., Nagyné Réz I. (2008): A szakértői vizsgálati munka protokollja. In: Mesterházi Zs., Nagy Gy. M., Kapcsáné Németi J., Virágné Katona Zs. (szerk.): Inkluzív nevelés. Kézikönyv a szakértői bizottságok működéséhez. Educatio-Sulinova, Budapest. 3.2. Kompetenciák 11-12., 4.1. A gyógypedagógia pszichodiagnosztikai módszerei. 17-19., 5.1-5.3. Panaszfeltárás, Jelen állapot, Anamnézis 21-24., 7. A vizsgálati vélemény kialakítása. 88-93., 3. számú melléklet. 96. *elektronikusan elküldésre kerül*

Torda Ágnes (szerk. 2004. 10. kiadás): Pszichodiagnosztika I. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 59-64, 83-97.

Torda Ágnes, Darvas Ágnes (1995): Példatár az emberalak-ábrázolás és a vizuomotoros koordináció diagnosztikus értékeléséhez. ELTE BGGYFK, Budapest.

Gerebenné Várbíró Katalin (2004. 10. kiadás): A Frostig Teszt. In: Torda Ágnes (szerk): Pszichodiagnosztika I. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 86-91.

Fodorné Földi Rita(2005): A hiperaktivitás organikus és lelki háttere. Comenius Bt., Pécs. 147-164.

Porkolábné. Balogh Katalin (1990): Módszerek a tanulási zavarok csoportos szűrésére és korrekciójára. ELTE Iskolapszichológia füzetek. 17.

Tárgytematika

Félév:	2014/15/1
Tárgynév:	Differenciálás az egyes fejlődési-fejlesztési területeken I.
Tárgykód:	ALFDPA2081
Felelős szervezet neve:	Pedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA15
Tárgyfelelős neve:	Benyák Anikó Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	20/0/0

Kötelező irodalom:

Zuckrigl, A. (1999): A balkezes gyermek. Akkord Kiadó, Budapest.29-42.

Gyarmathy Éva (2013): Diszlexia a digitális korban. Műszaki Kiadó, Budapest. 20-26, 46-59.

Gyarmathy É. (2012): A digitális bennszülöttek képességprofilja. Iskolakultúra, 9. 43-53.

Ajánlott irodalom:

Fazekasné Fenyvesi Margit, Józsa Krisztián, Nagy József, Vidákovich Tibor (2004): DIFER Programcsomag. Az elemi alapkészségek fejlődése 4-8 éves életkorban. Mozaik Kiadó, Szeged.

Gerebenné Várbíró K., Vidákovich T. (szerk. 1989): A differenciált beiskolázás néhány mérőeszköze. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Gerebenné Várbíró K. (1999): Beszédészlelés és beszédmegértés vizsgálatának szerepe a diszlexia tünetegyüttes feltárásában. Fejlesztő Pedagógia különszám. 66-68

Porkolábné. Balogh K. (1992) : Kudarccal az iskolában. Komplex prevenció óvodai program. Alex -typo, Budapest.

Gósy M. (1999): Mondatmegértés hat éves korban – ép és zavart folyamatok. Fejlesztő Pedagógia különszám. 62-65.

Fenyő D. György (2012): Hogyan olvasnak a fiatalok? In: Szekszárdi Júlia (szerk.): Digitális_de_generáció. Tanulmánykötet. Underground Kiadó, Budapest, 2012.83-110. vagy http://digitalisnemzedek.hu/?page_id=256 letöltve: 2012.08.22.